

CONVENIO DE COLABORACIÓN ENTRE A AXENCIA DE TURISMO DE GALICIA E O CONCELLO DE ORTIGUEIRA PARA A CREACIÓN DO SENDEIRO HOMOLOGADO "SENDEIRO DE DEVESOS" E DIFUSIÓN DOS VALORES NATURAIS E PATRIMONIAIS

O xerente de Turismo de Galicia

DECLARA:

Que esta Axencia de Turismo de Galicia formalizou co Concello de Ortigueira o instrumento convencional arriba referido por un período de vixencia que abrangue dende a data da súa sinatura ata o 31 de decembro de 2025.

Que o instrumento convencional ten por obxecto establecer o marco de colaboración entre Axencia de Turismo de Galicia e o Concello de Ortigueira para a creación do sendeiro homologado "Sendeiro de Devesos" e difusión dos valores naturais e patrimoniais.

Que existe converxencia de intereses entre as entidades asinantes en orde á consecución obxecto referido.

Que o instrumento convencional que se pretende asinar se **fundamenta** no seguinte:

Primeiro.- A Axencia de Turismo de Galicia, en virtude do disposto no artigo 9 dos seus estatutos, aprobados polo Decreto 196/2012, do 27 de setembro, é a entidade pública instrumental do sector público autonómico de Galicia á que lle corresponde o impulso e execución da política turística da Xunta de Galicia en relación coa promoción da calidade e a innovación, o desenvolvemento, mellora, información e difusión do sector turístico galego, potenciando a devandita oferta, mediante a comercialización, información e difusión do produto turístico da Comunidade Autónoma de Galicia.

Para lograr esta finalidade a Axencia de Turismo de Galicia acomete, no ámbito das súas competencias, un decidido apoio á promoción e fomento do sector turístico de Galicia a través daquelas accións que lle permiten acadar os seus obxectivos.

Segundo.- O Concello de Ortigueira pretende levar a cabo as actuacións necesarias para

a creación do sendeiro homologado "Sendeiro de Devesos" e a difusión dos valores naturais e patrimoniais.

A conservación, protección, mellora e difusión do medio ambiente e do patrimonio cultural constitúen os piares sobre os que se asenta a presente proposta de creación de sendeiro homologado, co obxectivo xeral do desenvolvemento sostible, por parte do concello de Ortigueira.

A elección desta zona de actuación débese á enorme riqueza patrimonial e medioambiental, destacando a Igrexa de San Sebastián de Devesos, o Santuario de Santa María de Portas e a Serra da Panda.

Este gran valor ambiental e cultural será posto en coñecemento ao longo do sendeiro a través da instalación de paneis informativos nos que se informe sobre os principais elementos patrimoniais, favorecendo que os visitantes coñezan este rico patrimonio, o que favorece a súa conservación.

Coa sinalización deste sendeiro contribúese á posta en coñecemento dos valores ambientais e culturais presentes na zona de actuación, poñendo á disposición do público usuario un espazo accesible que facilita a súa visita.

Así mesmo, a sinerxía entre turismo, natureza e cultura fortalece o atractivo dun lugar de destino, neste caso unha ruta de sendeirismo cun enorme valor ambiental, creando un destino caracterizado pola tranquilidade e a conexión coa natureza onde os visitantes poderán gozar dunha fermosa experiencia.

O turismo cultural ten a vantaxe de ser desestacionalizado, favorecendo un dinamismo durante todo o ano, especialmente relevante en áreas rurais deprimidas, onde a creación destes proxectos repercute na poboación local e nos negocios. No contexto actual de demanda dun turismo de calidade e lonxe de grandes aglomeracións, resulta moi útil a fusión entre patrimonio cultural e natural e o tratamento integrado de todos estes recursos, tal e como se pretende levar a cabo coa creación do presente sendeiro.

A creación deste sendeiro constitúe un elemento de vital relevancia para a posta en valor do patrimonio cultural e ambiental.

Da man das medidas de interpretación e divulgación do patrimonio que se pretenden realizar coa creación deste sendeiro, pódense fornecer valores que fomenten o aprecio e preocupación pola conservación do patrimonio.

A consecución de proxectos como o recollido nesta memoria intenta facer máis atractivo este concello para a mocidade, non só como visitantes e usuarios destas instalacións, senón que un aumento do turismo de natureza favorece a apertura de novos negocios relacionados con el, xa que directa ou indirectamente, unha maior afluencia de persoas repercute en todos os sectores económicos.

Coa consecución deste proxecto preténdese acadar:

- Posta en valor do patrimonio natural e patrimonial
- Conservación da biodiversidade
- Sensibilización sobre boas prácticas ambientais
- Interese didáctico dos recursos naturais e patrimoniais
- Concienciación da veciñanza para a protección ambiental e patrimonial
- Protección do ambiente
- Revitalización do entorno rural
- Promover e fomentar o deporte ao aire libre e un estilo de vida saudábel

Terceiro.- O sendeiro pretendido comeza na antiga escola indiana "A Devesana", no lugar de O Igrexario, parroquia de Devesos, e remata na Fervenza de Lombao. Alí, ademais de situarse esta antiga escola tamén o visitante poderá observar a fermosa igrexa de San Sebastián de Devesos, que chama a súa atención pola beleza do pórtico do lateral norte.

Dende aquí, o sendeiro dirixese cara o lugar de O Cotorelo, ao que se chega despois de cruzar a ponte do Mallo sobre o rego de Reboredo. Continúase polo sendeiro rumbo sur, en dirección á Serra da Panda, enclave de gran interese paisaxístico e medioambiental.

Neste tramo atópase a Cruz de Martiño, o único vestixio que sobrevive dunha antiga igrexa situada neste lugar.

Despois de visitar a Cruz de Martiño hai que retroceder polo mesmo camiño uns metros para bordear a Serra da Panda polo norte, e continuar por camiños antigos cruzando terras de labor e visitando as aldeas de O Cabradoiro e o O Aciveiro.

Bordéase a serra camiñando entre vexetación de ribeira e formacións xeolóxicas louseñas até chegar ao Santuario de Santa María de Portas, moi importante e lugar de peregrinacións. Próximo ao santuario sitúase unha fonte con augas que, cantan as lendas, curan penas e males.

Neste lugar tamén destaca o muíño de Lombao e, camiñando uns 300 metros máis, pódese visitar a Fervenza do rego de Lombao, onde remata o sendeiro.

Os datos técnicos do sendeiro son os seguintes:

- Lugar de inicio: Escola Indiana "A Devesana".
- Lugar de fin: Fervenza de Lombao.
- Distancia: 7,4 km.
- Tempo estimado: 3h.
- Desnivel positivo: 315 metros.
- Tipo de percorrido: Lineal.

Cuarto.- Para a posta en valor dos recursos ambientais e patrimoniais presentes no ámbito do trazado da ruta é necesaria a adecuación-dos camiños existentes e a correcta sinalización do trazado, así como dos elementos de interese.

Os principais traballos a executar consistirán en:

- Limpeza e roce de camiños
- Adecuación do camiño

- Marcaxe do trazado
- Sinalización dos elementos de interese
- Instalación de elementos interpretativos

Limpeza e roce de camiños

Esta operación realizarase na totalidade do trazado, co obxectivo de mellorar o acceso a pé e retirar o posible lixo que existe. Esta actuación farase por medios mecanizados cando sexa posible e por medios manuais co fin de preservar o trazado antigo e as súas características, alterando o mínimo posible o medio.

A maior parte do roce necesario será de tipo lixeiro, consistente nun roce fino de herbas altas e plantas de escasa entidade. Esta operación levarase a cabo coas precaucións necesarias para lograr unhas condicións de seguridade suficientes e minimizar o impacto producido no entorno natural, tanto vexetal como animal.

Adecuación do camiño

Na mellora do camiño só se levaran a cabo traballos de mellora da caixa existente, sen ampliacións nin modificacións do trazado, para o que só se empregarán materiais propios da área de actuación, sen achegar materiais prefabricados.

Marcaxe do trazado

Para o correcto uso do sendeiro será necesaria a sinalización do carreiro tradicional mediante postes de madeira, que poden ser postes baixos ou balizas. É recomendable o uso de balizas de madeira de aproximadamente 10 cm de diámetro e 150 cm de altura, cravadas no chan e coas marcas de sinalización establecidas para tal fin.

En canto á situación e frecuencia dos sinais, estes deben estar situados de xeito que sexan visibles para os sendeiristas en ambos sentidos da marcha e en calquera situación meteorolóxica.

Toda a sinalización empregada para a marcaxe do sendeiro será realizada en madeira de pino tratada con sales hidrosolubles contra podrencia e fungos ou insectos durante 15

anos, garantindo a súa calidade en situacións de Risco IV UNE-EN 335-1.

Sinalización dos elementos de interese

Consiste na instalación de sinais direccionais formadas por poste de madeira tratada con frecha gravada, colocadas en cruces e bifurcacións.

As frechas direccionais facilitan información ao sendeirista sobre elementos de interese que se pode atopar durante o trazado do sendeiro máis os seus lugares de saída e fin, indicando sempre a dirección e a distancia. As súas dimensións serán aproximadamente de 650 mm x 150 mm x 30 mm.

Toda a sinalización empregada para a marcaxe do sendeiro será realizada en madeira de pino tratada con sales hidrosolubles contra podremia e fungos ou insectos durante 15 anos, garantindo a súa calidade en situacións de Risco IV UNE-EN 335-1.

Instalación de elementos interpretativos

Durante o traxecto do sendeiro serán instalados paneis informativos e interpretativos co obxectivo de dar a información necesaria para a realización da ruta, así como información sobre os valores naturais e ambientais e a súa posta en coñecemento dos visitantes. Os paneis interpretativos verticais terán un tamaño aproximado de 45 cm x 150 cm.

Os paneis colocaranse por medios manuais sobre substrato de terra incluíndo os materiais necesarios (áridos, ferralla, etc) para obter unha fixación axeitada.

Toda a sinalización empregada para a marcaxe do sendeiro será realizada en madeira de pino tratada con sales hidrosolubles contra podremia e fungos ou insectos durante 15 anos, garantindo a súa calidade en situacións de Risco IV UNE-EN 335-1.

Que a través deste convenio, outórgase ó Concello de Ortigueira unha subvención directa en virtude do disposto no artigo 19.4 c) da Lei 9/2007, do 13 de xuño, de subvencións de Galicia, polas razóns de interese público, social, económico e humanitario expostas nos puntos anteriores que dificulta a súa convocatoria pública, de

conformidade co previsto no artigo 26.2.a) da Lei 9/2007 do 13 de xuño, de subvencións de Galicia.

Que os intereses converxentes das partes asinantes exclúen o ánimo de lucro, e non poden satisfacerse axeitadamente mediante a celebración dun contrato dos contemplados Lei 9/2017, do 8 de novembro, de contratos do sector público, ou doutro instrumento alleo á natureza estritamente convencional.

En atención ao exposto, e a fin de dar cumprimento ao preceptuado no artigo 15.2. da Lei 1/2016, de 18 de xaneiro, de transparencia e bo goberno, estímase xustificado o recurso á sinatura do instrumento convencional que se pretende, con exclusión doutras figuras.

E para que conste, asíñase esta memoria, en Santiago de Compostela

O xerente de Turismo de Galicia

Antonio Casas Calviño

